เอื้อเฟื้อความสุขด้านอารมณ์สร้างความสุขในด้านการปฏิบัติงานก็สามารถทำให้งานการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติดำเนินไปได้ด้วยดี

สรุป ด้านสัจจะ ด้านทมะ ด้านขันติ ด้านจาคะ ในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานีคณะกรรมการการดำเนินงาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชน ผู้นำชุมชน เยาวชนและเด็กต้องดำเนินงานด้วยความความจริง ความซื่อตรง ความซื่อสัตย์ ความจริงใจ การพูดที่จริง และปฏิบัติที่จริงจึงจะประสพผลสำเสร็จแบบมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุทัยธานีคณะกรรมการการดำเนินงานไม่ได้ดำเนินงานอยู่เพียงฝ่ายเดียว

๒) การมีส่วนร่วมตามหลักสังคหวัตถุธรรม ๔

ด้านทาน สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในการดำเนินงานไม่ได้ให้ด้วยทรัพย์สินเพียงอย่างเดียวต้องให้ทานด้วยน้ำใจ ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาเป็นต้น การปฏิบัติงานจึงทำได้อย่างมีความสุข เกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายทั้งคน และทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านปิยวาจา สรุปได้ว่า หลักการดำเนินงานการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติวาจาที่อ่อนหวาน ไพเราะ ไม่พูดเพ้อเจ้อไม่พูดส่อเสียด ดูถูกดูแคลนพูดด้วยคำที่สุภาพนิ่มนวล จริงใจ ไม่พูดโกหกเสแสร้งชี้แจงแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ มีเหตุมีผล มีหลักฐานอ้างอิงที่ชัดเจนก็ทำให้การดำเนินงานราบรื่น มีคณะกรรมการการดำเนินงานที่ดีเกิดขึ้น

ด้านอัตถจริยา สรุปได้ว่า การประพฤติประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มีการกระทำหรือการประพฤติให้เกิดประโยชน์ได้แก่ กำลังทรัพย์ กำลังกาย กำลังความคิด กำลังความสามัคคี เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นประโยชน์ เกิดประโยชน์ทั้งสิ้น ไม่ใช่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนเพียงอย่างเดียว ยังเป็นประโยชน์ต่อสิ่งมีชีวิตในระบบธรรมชาติ เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติด้วย

ด้านสมานัตตตา สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากร จะทำให้ส่วนร่วมนั้นมีประโยชน์ หรือพัฒนาทรัพยากรดีขึ้นนั้น ประชาชนหรือผู้ปฏิบัติงานด้านต่างๆ ต้องวางตัวให้เหมาะสม วางตัวให้ถูกต้อง และเป็นกลาง ไม่รักฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อวางตัวเหมาะสม วางตัวให้ถูกต้อง และเป็นกลางสม่ำเสมอ หรือเสมอต้นเสมอปลาย จะทำให้ทุกภาคส่วนมีความยินดีที่จะร่วมปฏิบัติงานให้พัฒนา ให้ก้าวหน้า ลดผลกระทบน้อยลง เกิดประโยชน์สูงสุด

5. อภิปรายผล

ในการอภิปรายผลผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยและอภิปรายข้อค้นพบใหม่จากการทำวิจัยดังนี้

๖.๑ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี